

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربويّة

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات!

الرجاء قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أُعدّ الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير ويُمنع إعطاء أو أخذ موادّ مكتوبة أو شفهيّة.

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، باستثناء "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة. كما لا يُسمح إدخال هواتف أو حواسيب محمولة إلى غرفة الامتحان. استعمال موادّ مساعدة غير مسموح بها يؤدي إلى إلغاء الامتحان.

يجب تسليم كلّ مادة مساعدة لا يُسمح استعمالها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب، ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيّد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكّد بأنّ تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخطّ يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخطّطة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة.
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُشير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.
7. لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.

نتمنّى لكم النّجاح!

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשע"ט, 2019
מספר השאלון: 002374

מדינת ישראל
משרד החינוך

תנ"ך

לעולים חדשים

לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה חלקים.

חלק א – ויקרא, דברים — (20×3) — 60 נקודות
חלק ב – מלכים ב, ירמיה ויחזקאל — (12×2) — 24 נקודות
חלק ג – עזרא ונחמיה — (16×1) — 16 נקודות
סה"כ 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: (1) תנ"ך שלם בלי פירושים

(2) תנ"ך מתורגם

(3) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי

ד. הוראות מיוחדות: יש לענות על השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

תנ"ך, קיץ תשע"ט, מס' 002374

חלק א — ויקרא, דברים (60 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 1-5 (לכל שאלה — 20 נקודות).

1. ויקרא, פרק י"ט, פסוקים י"א-י"ט

א. בפסוקים ט"ז-י"ח יש ציוויים הקשורים למחשבה, לדיבור ולמעשה. כתוב בלשונך דוגמה למצווה אחת מכל סוג.

מחשבה:

דיבור:

מעשה:

(7 נקודות)

ב. (1) "את חקתי תשמרו" (פסוק י"ט).

על פי מה שלמדת, איזה סוג מצוות נקרא "חוקים"?

(2) הסבר בלשונך את המצוות האלה:

"שִׁדְרָךְ לֹא תִזְרַע כְּלֵאִים" (פסוק י"ט).

"וּבְגָד כְּלֵאִים שֶׁעָטַנְז לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ" (פסוק י"ט).

(7 נקודות)

ג. (1) "לא תגנבו ולא תכחשו ולא תשקרו איש בעמיתו" (פסוק י"א).

הסבר מדוע המצוות שבפסוק זה אינן נחשבות לחוקים.

(2) למה האדם מתחנך על ידי שמירת החוקים של התורה?

(6 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשע"ט, מס' 002374

2. דברים — יחידת "הארץ הטובה"

א. עיין בפרק ח', פסוקים ז'-י'.

(1) בפסוק ח' מוזכרים שבעת המינים שגדלים בארץ-ישראל.

מה מייצרים מחיטה ומשעורה? _____

מה מייצרים מגפן? _____

מהו ה"דבש" המוזכר בפסוק? _____

(2) על פי פסוק ט', ציין שבח נוסף של ארץ-ישראל. _____

(7 נקודות)

ב. (1) מהי המצווה המתוארת בפסוק י'?

(2) מדוע מצווה זו נאמרה לאחר תיאור השפע בארץ-ישראל, שבפסוקים ז'-ט'?

(7 נקודות)

ג. עיין בפרק י"א, פסוקים י"ב-י"ג.

(1) — הסבר בלשונך את דרך ההשקיה במצרים המתוארת במילים "וְהִשְׁקִיתָ בְּרִגְלֶךָ" (פסוק י').

— הסבר מהו היתרון של ההשקיה בארץ-ישראל על ההשקיה במצרים.

(2) על פי פסוקים י"א-י"ב, הסבר בלשונך במה ארץ-ישראל מיוחדת מבחינה רוחנית.

(6 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשע"ט, מס' 002374

3. **דברים — יחידת "הברית"**

א. עיין בפרק ו', פסוקים ד'-ט'.

(1) על פי פירוש שלמדת, הסבר את הביטוי "ה' אָ-להינו ה' אֶחָד" (פסוק ד').

---

(2) "בְּכָל לְבָבָךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ" (פסוק ה').

בחר שניים מן הביטויים שבציטוט, והסבר אותם על פי פירוש שלמדת.

בְּכָל לְבָבָךָ:

וּבְכָל נַפְשְׁךָ:

וּבְכָל מְאֹדְךָ:

(7 נקודות)

ב. (1) על פי מה שלמדת, מדוע פרשת "שמע" קודמת לפרשת "וְהָיָה אִם שָׁמַעְתָּ?"

---

(2) פרשת "וְהָיָה אִם שָׁמַעְתָּ" עוסקת בעבודת ה' מתוך יראה. בסס זאת על פרק י"א, פסוקים י"ג-י"ז.

(7 נקודות)

ג. הסבר את החשיבות המיוחדת של הפסוק "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אָ-להינו ה' אֶחָד".

(6 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשע"ט, מס' 002374

4. **דברים — יחידת "פתח תפתח"**

עיין בפרק כ"ד, פסוקים י"ט-כ"ב.

א. (1) הסבר בלשונך את ציווי התורה שבפסוק י"ט.

---

(2) הסבר בלשונך את אחת המצוות שבפסוקים כ'-כ"א.

(7 נקודות)

ב. (1) עיין בפרק כ"ד, פסוקים י"ד-ט"ו.

הסבר את האיסור שבפסוקים אלה.

---

(2) "ולא יקרא עליך אֵל ה' וְהָיָה בְךָ חֶטָּא" (פסוק ט"ו). מה אפשר ללמוד מפסוק זה על היחס של ה' אל העני?

(7 נקודות)

ג. ביחידת "פתח תפתח" למדת על העקרונות האלה: שיקום העני, שמירה על כבוד העני.

כתוב ליד שת המצוות שלפניך איזה מן העקרונות מתקיים בה, והסבר את תשובתך.

— **מצוות הלוואה לעני**

העיקרון:

ההסבר:

— **מצוות שכחה**

העיקרון:

ההסבר:

(6 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשע"ט, מס' 002374

5. דברים — יחידת "דיני מלחמה"

א. (1) "כי תצא מִחֲנֵה עַל אִיבֶיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ מְכַל דְּבַר רָע" (פרק כ"ג, פסוק י').
מדוע התורה מצווה להישמר מכל דבר רע במיוחד כאשר יוצאים למלחמה?

---

(2) "לא תשחית את עצה לנדה עליו גֶזֶן" (פרק כ', פסוק י"ט).
הסבר בלשוןך את האיסור שבפסוק זה.

(7 נקודות)

ב. עיין בדברים, פרק כ"ה, פסוקים י"ז-י"ט.

(1) מה הן שתי המצוות בנוגע לעמלק?

---

(2) איזו מן המצוות בנוגע לעמלק מקיימים היום, וכיצד?

(7 נקודות)

ג. (1) כתוב שני מקרים שבהם המלחמה באויבים נחשבת ל"מלחמת מצווה".

---

(2) בבתי הכנסת מתפללים תפילה לשלום חיילי צה"ל.

"מי שבירך אבותינו [...] הוא יברך את חיילי צבא ההגנה לישראל העומדים על משמר ארצנו וערי א-לוהינו
[...] יתן ה' את אויבינו הקמים עלינו ניגפים לפניהם [...]" (מתוך: תפילת "מי שבירך" לחיילי צה"ל).
על פי התפילה, האם מלחמות צה"ל הן מלחמות מצווה או מלחמות רשות? נמק את תשובתך.

(6 נקודות)

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

תנ"ך, קיץ תשע"ט, מס' 002374

חלק ב — מלכים ב, ירמיה ויחזקאל (24 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 6-8 (לכל שאלה — 12 נקודות).

6. א. **מלכים ב, פרק כ"א**

(1) "וישם את פסל האשרה אשר עשה בבית אשר אמר ה' אל דוד ואל שלמה בנו בבית הזה ובירושלם אשר בחרתי מכל שבטי ישראל אשים את שמי לעולם" (פסוק ז').
הסבר מדוע החטא המתואר בפסוק זה חמור ביותר.

(2) "וגם דם נקי שפך מנשה הרבה מאד עד אשר מלא את ירושלם פה לפה" (פסוק ט"ז).
הסבר מהו החטא המתואר בפסוק זה.

(6 נקודות)

ב. עיין במלכים ב, פרק כ"ה, פסוקים א'-י"ב.

(1) הסבר מה קרה לעם ישראל בתאריכים האלה:

• "בחדש העשירי בעשור לחדש" (פסוק א').

• "בתשעה לחדש" (פסוק ג').

• "ובחדש החמישי בשבעה לחדש" (פסוק ח').

(2) על פי פסוקים י"א-י"ב, מה היה הגורל של אנשי יהודה וירושלים?

(6 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשע"ט, מס' 002374

7. **ירמיה, פרק כ"ו**

א. (1) עיין בפסוקים א'-ג'.

באיזה מקום נצטווה ירמיהו לומר את נבואתו, ומדוע דווקא שם?

---

(2) "וַנִּתְּנֵי אֶת הַבַּיִת הַזֶּה כְּשֵׁלָה וְאֶת הָעִיר הַזֹּאת אֶתֵּן לְקַלְלָה לְכָל גּוֹי הָאָרֶץ" (פסוק ו').

כתוב בלשונך את תוכן הנבואה של ירמיהו בפסוק זה.

(6 נקודות)

ב. עיין בפסוקים ז'-ט"ז.

כתוב בלשונך את התשובות על השאלות האלה:

במה הואשם ירמיהו (פסוק ט')?

מהו העונש שרצו לגזור על ירמיהו?

מה אמר ירמיהו כדי להגן על עצמו (פסוקים י"ב-ט"ו)?

מהו הדין שנפסק לירמיהו?

(6 נקודות)

لا تكتب في هذه المنطقة

תנ"ך, קיץ תשע"ט, מס' 002374

8. יחזקאל, פרק ל"ו

א. (1) על פי מה שלמדת, מדוע יחזקאל פונה אל הרי ישראל?

---

(2) מה הגויים אומרים בנוגע לארץ־ישראל בפסוק ב', ומה הם אומרים בנוגע לארץ־ישראל בפסוק י"ג?

בפסוק ב':

בפסוק י"ג:

(6 נקודות)

ב. (1) לפניך תצלום אוויר של אזור תל אביב.

מתוך הערך "ישראל", ויקיפדיה

צילום: Shamir1

עייני בפסוקים ח'–י"ב. צטט מפסוקים אלה פסוק שלדעתך מתאים לתצלום שלפניך.

---

(2) "ועשיתי אתם לגוי אחד בארץ בהרי ישראל ומלך אחד יהיה לכלם למלך ולא יהיו עוד לשני גוים ולא יחצו

עוד לשני ממלכות עוד" (יחזקאל, פרק ל"ז, פסוק כ"ב).

כתוב מהי ההבטחה לעתיד שבפסוק זה. האם לדעתך היא התקיימה? נמק את תשובתך.

(6 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשע"ט, מס' 002374

חלק ג – עזרא ונחמיה (16 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 9-10 (16 נקודות).

9. עזרא

א. עיין בתרגום לפרק ו', פסוקים ט"ז-י"ח שלפניך: "ט"ז] ועשו בני ישראל, הכוהנים והלוויים ושאר בני הגולה, חנוכת בית הא-לוהים הזה בחדווה. [י"ז] והקריבו לחנוכת בית הא-לוהים הזה פרים מאה, אילים מאתיים, כבשים ארבע מאות וצפירי עיזים, לְחֻטָּא על כל ישראל, שנים עשר, למניין שבטי ישראל. [י"ח] והקימו הכוהנים בפלוגותיהם והלוויים במחלקותיהם, על עבודת הא-לוהים אשר בירושלים, ככתב ספר משה".

(1) מה הייתה הסיבה לחגיגה המתוארת בפסוקים אלה, ומה עשו בחגיגה זו?

---

(2) מהו הקשר בין הצהרת כורש לבין החגיגה הזאת?

(8 נקודות)

ב. סדר את האירועים האלה לפי סדר התרחשותם:

עליית עזרא, עליית נחמיה, בניית בית המקדש, בניית חומות ירושלים

- (1) _____
- (2) _____
- (3) _____
- (4) _____

(8 נקודות)

לא לכתוב באזור זה. لا تكتب في هذه المنطقة.

תנ"ך, קיץ תשע"ט, מס' 002374

10. נחמיה

א. (1) "וַיְהִי כִשְׁמַעִי אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יִשְׁבַּתִּי וְאַבְכֶּה וְאֶתְאַבְּלָה יָמִים וְאַהֲי צָם וּמִתְפַּלֵּל לִפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם" (פרק א', פסוק ד').

אילו ידיעות גרמו לנחמיה להגיב בבכי ובצום?

(2) "וְאָמַר לְמֶלֶךְ אִם עַל הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם יֵיטֵב עֲבָדְךָ לִפְנֵיךָ אֲשֶׁר תִּשְׁלַחְנִי אֶל יְהוּדָה אֶל עִיר קְבָרוֹת אָבְתִי וְאַבְנֶנָּה" (פרק ב', פסוק ה').

"וְאָמַר לְמֶלֶךְ אִם עַל הַמֶּלֶךְ טוֹב אֲגִרֹת יִתְּנֵנִי לִי עַל פְּחוֹת עֶבֶר הַנְּהָר אֲשֶׁר יַעֲבִירוּנִי עַד אֲשֶׁר אָבוֹא אֶל יְהוּדָה" (פסוק ז').

"וְאֲגִרֹת אֶל אֶסָף שְׁמֹר הַפְּרָדָס אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אֲשֶׁר יִתֵּן לִי עֲצִים לְקָרוֹת אֶת שְׁעָרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר לְבַיִת וּלְחֹמוֹת הָעִיר וּלְבַיִת אֲשֶׁר אָבוֹא אֵלָיו" (פסוק ח').

על פי פסוקים אלה, ציין שתיים מן הבקשות שביקש נחמיה מן המלך.

(8 נקודות)

ב. עיין בפרק ב', פסוקים י"ז-י"ח.

כתוב שני נימוקים שבעזרתם שכנע נחמיה את העם לבנות את חומת ירושלים.

(8 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

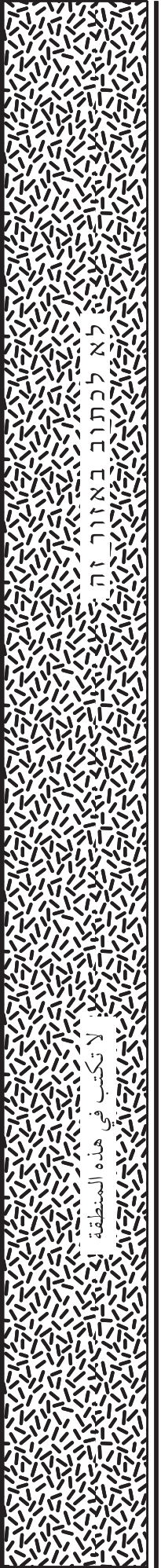
لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

תנ"ך, קיץ תשע"ט, מס' 002374

טיוטה

Lined writing area for the draft.

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتحاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"